

**ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΝΙΑΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΣΕΠ)**

1. Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος

Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός (ΣΕΠ) στοχεύει να βοηθήσει τους μαθητές στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές τους για την ομαλή ένταξή τους στην ευρύτερη κοινωνία. Έτσι, με τη διδασκαλία του ΣΕΠ ο μαθητής προσπαθεί να σχηματίσει ολοκληρωμένη εικόνα για τον εαυτό του, ώστε να αξιοποιήσει το δυναμικό του κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην πορεία για προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική ανάπτυξη.

2. Άξονες, Γενικοί στόχοι, Θεμελιώδεις έννοιες Διαθεματικής προσέγγισης

ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Τάξη	Άξονες γνωστικού περιεχομένου	Γενικοί στόχοι (γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και αξίες)	Ενδεικτικές Θεμελιώδεις Έννοιες Διαθεματικής προσέγγισης
Γ	<i>Γνώση του εαυτού</i>	<p>Οι μαθητές επιδιώκεται:</p> <p>Να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, τα ενδιαφέροντα και τις αξίες, τις ικανότητες και τις δεξιότητές τους.</p> <p>Να αντιμετωπίζουν με θετική στάση τις αλλαγές που συμβαίνουν στη ζωή τους.</p> <p>Να σχεδιάζουν το μέλλον τους και να ιεραρχούν τα σχέδιά τους.</p> <p>Να γνωρίσουν τη διαδικασία που ακολουθείται στη λήψη απόφασης.</p> <p>Να αξιοποιούν το δυναμικό τους στη διαδικασία των εκπαιδευτικών και επαγγελματικών επιλογών.</p>	<p>Αξίες, Ενδιαφέροντα, Δεξιότητες, Προσωπικότητα, Αλληλεπίδραση, Μεταβολή, Εξέλιξη</p>
	<i>Γνώση του κόσμου</i>	<p>Να αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες, όσον αφορά την πληροφόρησή τους.</p> <p>Να έλθουν σε επαφή με επαγγελματικούς χώρους και επαγγελματικές δραστηριότητες.</p> <p>Να χρησιμοποιούν διαφορετικές πηγές πληροφόρησης.</p> <p>Να σχηματίσουν σφαιρική εικόνα για τον κόσμο της εργασίας, τις εξελίξεις του και το σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.</p> <p>Να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα της διά βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης.</p>	<p>Αξίες, Ενδιαφέροντα, Δεξιότητες, Προσωπικότητα, Αλληλεπίδραση, Μεταβολή, εξέλιξη, Οικονομία, Επιχειρηματικότητα Νέες τεχνολογίες, Εκπαίδευση- κατάρτιση</p>
	<i>Το άτομο μέσα στον κόσμο</i>	<p>Να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που απαιτούν συνεργασία και επικοινωνία με άλλα άτομα.</p> <p>Να διερευνούν τις δυνατότητες εκπαίδευσης-κατάρτισης στην Ελλάδα και το εξωτερικό.</p> <p>Να πληροφορηθούν σχετικά με τις δυνατότητες σπουδών και εργασίας στην τοπική και την παγκόσμια κοινότητα.</p> <p>Να αντιληφθούν τη σχέση που υπάρχει μεταξύ του σχολείου και της ευρύτερης κοινωνίας.</p> <p>Να προβληματιστούν για το ρόλο των στερεοτυπικών αντιλήψεων στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές.</p> <p>Να καλλιεργήσουν επαγγελματική συνείδηση.</p> <p>Να επεξεργάζονται εκπαιδευτικές και επαγγελματικές πληροφορίες.</p> <p>Να παρακολουθούν την πραγματοποίηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στο διαδίκτυο.</p>	<p>Συνέντευξη, Βιογραφικό, Νέες δεξιότητες, Οικονομία, Επιχειρηματικότητα Νέες τεχνολογίες, Στερεοτυπικές αντιλήψεις, Εκπαίδευση- κατάρτιση</p>

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

1. Ειδικοί σκοποί

Με την εφαρμογή του ΣΕΠ στη Γ΄ τάξη Γυμνασίου επιδιώκονται οι παρακάτω επιμέρους σκοποί:

Να κατανοήσουν οι μαθητές και να εκτιμήσουν τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, τα ενδιαφέροντα και τις αξίες, τις ικανότητες και δεξιότητές τους.

Να αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες σε θέματα που αφορούν την εκπαιδευτική και επαγγελματική τους πληροφόρηση.

Να αξιολογούν και να επιλέγουν πληροφορίες χρησιμοποιώντας διαφορετικές πηγές πληροφόρησης.

Να διερευνούν τις δυνατότητες εκπαίδευσης-κατάρτισης στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Να αντιμετωπίζουν με θετική στάση τις αλλαγές που συμβαίνουν στη ζωή τους.

Να πληροφορηθούν σχετικά με τον κόσμο της εργασίας, τις εξελίξεις του και το σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.

Να αναπτύξουν δεξιότητες αναζήτησης και παραμονής στην αγορά εργασίας.

Να κατανοήσουν ότι οι εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές επηρεάζουν τη ζωή του ατόμου.

Να ασκηθούν στη διαδικασία λήψης απόφασης.

Να προβληματιστούν για το ρόλο των στερεοτυπικών αντιλήψεων στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές.

2. Στόχοι, θεματικές ενότητες, ενδεικτικές δραστηριότητες, διαθεματικά σχέδια εργασίας

ΤΑΞΗ Γ΄

Στόχοι	Θεματικές Ενότητες (διατιθέμενος χρόνος)	Ενδεικτικές δραστηριότητες¹
<p><i>Οι μαθητές επιδιώκεται:</i></p> <p>Να γνωρίσουν τη δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.</p> <p>Να συλλέξουν πληροφορίες για εκπαιδευτικές διεξόδους μετά το Γυμνάσιο.</p> <p>Να συνδέσουν την εκπαίδευση με την αγορά εργασίας.</p>	<p><i>Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα</i></p> <p align="center"><i>(3 ώρες)</i></p>	<p>Μελέτη των πινάκων "Το Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα" και "Εκπαίδευση-Κατάρτιση" και απάντηση σε σχετικές ερωτήσεις.</p> <p>Καταγραφή των λόγων που οδηγούν στην επιλογή Ενιαίου Λυκείου ή ΤΕΕ.</p>
<p>Να προσεγγίσουν την έννοια της εργασίας και το ρόλο της στη ζωή του ανθρώπου.</p> <p>Να διακρίνουν τις έννοιες που σχετίζονται με την απασχόληση και την ανεργία.</p> <p>Να παρατηρούν το σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.</p> <p>Να αναζητήσουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την επαγγελματική τους επιλογή.</p> <p>Να αναγνωρίσουν ότι η διεθνοποίηση της εργασίας και της οικονομίας επιδρά στις επιλογές του ατόμου.</p> <p>Να συνδέσουν επαγγέλματα με αντίστοιχο τρόπο ζωής.</p> <p>Να συνδέσουν την εκπαίδευση με την οικονομία.</p>	<p><i>Ο κόσμος της εργασίας</i></p> <p>Εξελίξεις της εποχής μας που επηρεάζουν την αγορά εργασίας</p> <p>Το σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον (ηλεκτρονικό εμπόριο, τηλεργασία κ.ά)</p> <p>Η διεθνοποίηση της εργασίας και της οικονομίας και οι επιδράσεις στην οικονομία και την εκπαίδευση</p> <p>Τι μας επηρεάζει όταν διαλέγουμε επάγγελμα</p> <p>Η περιγραφή του επαγγέλματος</p> <p align="center"><i>(5 ώρες)</i></p>	<p>Μελέτη περιπτώσεων προσαρμογής των ανθρώπων σε νέα δεδομένα.</p> <p>Συζήτηση και καταγραφή επαγγελματών που εξαφανίστηκαν ή τείνουν να εκλείψουν ή εξελίσσονται ή εμφανίστηκαν πρόσφατα.</p> <p>Καταγραφή των παραγόντων επιρροής στον τομέα της απασχόλησης (τεχνολογία, δημογραφικό πρόβλημα, κλιματολογικές συνθήκες, οικονομία).</p> <p>Σύνταξη επαγγελματικής μονογραφίας με βάση τα στοιχεία που τη χαρακτηρίζουν.</p>
<p>Να εντοπίσουν τα χαρακτηριστικά που συνθέτουν την προσωπικότητά τους.</p> <p>Να προσδιορίσουν την εικόνα του εαυτού τους.</p> <p>Να εντοπίσουν τα ενδιαφέροντά τους.</p> <p>Να συνδυάσουν τα ενδιαφέροντά τους με τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές τους επιλογές.</p>	<p><i>Ανακαλύπτω τον εαυτό μου</i></p> <p>Η έννοια της προσωπικότητας.</p> <p>Χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς μου</p> <p>Σημασία της γνωριμίας και της αποδοχής του εαυτού μου</p>	<p>Καταγραφή των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας.</p> <p>Σύνδεση των ενδιαφερόντων με εξωσχολικές δραστηριότητες και με πιθανά επαγγέλματα.</p> <p>Διάκριση ικανοτήτων και δεξιοτήτων και σύνδεσή τους με τα επαγγέλματα..</p>

¹ Οι δραστηριότητες με πλάγια γράμματα προτείνονται ως διαθεματικές και ανταποκρίνονται στις προτεινόμενες διαθεματικές έννοιες της 3^{ης} στήλης του πίνακα του αντίστοιχου ΔΕΠΠΣ.

<p>Να διακρίνουν τις ικανότητες και δεξιότητές τους.</p> <p>Να προσδιορίσουν τις προσωπικές και επαγγελματικές τους αξίες.</p> <p>Να διαπιστώσουν ότι οι δεξιότητες καλλιεργούνται και αναπτύσσονται με συστηματική προσπάθεια.</p>	<p>Ενδιαφέροντα</p> <p>Ικανότητες-Δεξιότητες</p> <p>Προσωπικές αξίες - Ιεράρχηση αξιών</p> <p>Οι επαγγελματικές αξίες</p> <p>(6 ώρες)</p>	<p>Καταγραφή προσωπικών και επαγγελματικών αξιών.</p>
<p>Να προσεγγίσουν την έννοια των στερεότυπων αντιλήψεων.</p> <p>Να καταγράψουν τη στάση τους απέναντι σε ομάδες ανθρώπων που είναι διαφορετικοί από αυτούς.</p> <p>Να παρατηρήσουν ότι οι στερεότυπες αντιλήψεις ασκούν επίδραση στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές.</p> <p>Να προσεγγίσουν κριτικά τις στερεότυπες αντιλήψεις.</p>	<p><i>Αντιλήψεις για τους συνανθρώπους</i></p> <p>(1 ώρα)</p>	<p>Θεατρικό παιχνίδι για επαγγέλματα ανδρικά ή γυναικεία.</p> <p>Επεξεργασία στατιστικών πινάκων με θέμα τις προκαταλήψεις για λαούς, κοινωνικές ομάδες, φύλα.</p> <p>Βιωματική προσέγγιση στους επαγγελματικούς ρόλους.</p>
<p>Να διακρίνουν την ανάγκη της πληροφόρησης στη διαδικασία λήψης απόφασης.</p> <p>Να καταγράψουν τις μορφές που μπορεί να έχει η πληροφορία.</p> <p>Να προσεγγίσουν τη διαδικασία αναζήτησης και επιλογής της πληροφορίας.</p>	<p><i>Αναζήτηση πληροφοριών</i></p> <p>Μορφές πληροφορίας</p> <p>Πηγές πληροφοριών</p> <p>(4 ώρες)</p>	<p>Προβληματισμός για τους τρόπους πληροφόρησης του κοινού.</p> <p>Αξιολόγηση στατιστικών πινάκων που αφορούν θέσεις εργασίας.</p> <p>Αναζήτηση εκπαιδευτικών και επαγγελματικών πληροφοριών στο διαδίκτυο.</p>
<p>Να προσεγγίσουν τη διαδικασία λήψης απόφασης.</p> <p>Να καταγράψουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη διαδικασία λήψης απόφασης.</p> <p>Να προβλέψουν τις επιλογές που θα κληθούν να κάνουν τελειώνοντας το Γυμνάσιο συνεκτιμώντας τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους και τις εξελίξεις της εποχής τους.</p> <p>Να αντιληφθούν ότι κάποιες αποφάσεις τους σε μεταβατικά στάδια της ζωής τους , ενώ είναι καθοριστικές δεν είναι αμετάκλητες .</p>	<p><i>Διαδικασία λήψης απόφασης</i></p> <p>Πώς παίρνω μια απόφαση;</p> <p>Οι επαγγελματικές αποφάσεις είναι πάντα εύκολες;</p> <p>Σχεδιάζω το μέλλον μου</p> <p>(4 ώρες)</p>	<p>Καθορισμός της διαδικασίας λήψης απόφασης μέσα από μία μελέτη περίπτωσης.</p> <p>Εικονική οργάνωση μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας.</p>

Σύνολο ωρών: 23

Προτεινόμενα διαθεματικά σχέδια εργασίας

Θέμα: Η Σχολική ζωή και η Τοπική Αγορά Εργασίας: Εκπόνηση ομαδικών εργασιών με αποτύπωση των δραστηριοτήτων που ασκούνται στην περιοχή από παλιά, σταθερά ή περιστασιακά. Καταγραφή νέων δραστηριοτήτων και άλλων που απειλούνται με εξαφάνιση. **Θεμελιώδεις διαθεματικές έννοιες:** Εξέλιξη, οικονομικές μεταβολές, τομείς της οικονομίας, επιχειρηματικότητα, εκπαίδευση και κατάρτιση. **Προεκτάσεις** στην Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, τη Γλώσσα, την Ιστορία και την Πληροφορική.

Θέμα: Στερεοτυπικές αντιλήψεις για τα επαγγέλματα: Ατομικές ή ομαδικές εργασίες κατηγοριοποίησης των επαγγελμάτων με βάση συγκεκριμένα κριτήρια: το κύρος, την κοινωνική προσφορά, τον ελεύθερο χρόνο, τις οικονομικές απολαβές. **Θεμελιώδεις διαθεματικές έννοιες:** Επαγγελματικές αξίες, επαγγελματική συνείδηση, δικαιώματα και υποχρεώσεις, στερεοτυπικές αντιλήψεις. **Προεκτάσεις:** στην Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, τη Γλώσσα, τη Λογοτεχνία, τα Θρησκευτικά.

3. Διδακτική Μεθοδολογία

Ο ΣΕΠ ως μάθημα στοχεύει όχι μόνο στην αφομοίωση γνωστικού υλικού, αλλά και σε μια πολύπλευρη προσέγγιση του κόσμου του μαθητή, ώστε αυτός να μπορεί να αναπτύξει δεξιότητες για τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές του επιλογές. Οι γνώσεις που αποκτά ο μαθητής στο πλαίσιο του μαθήματος του ΣΕΠ αφορούν τον εαυτό του, αλλά και τον κόσμο γύρω του. Έτσι, το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών ΣΕΠ βασίζεται σε θέματα που αντλούνται από τις επιστήμες της Ψυχολογίας, της Κοινωνιολογίας, της Οικονομίας και της Πληροφορικής.

Στη διαδικασία εφαρμογής του Προγράμματος Σπουδών ΣΕΠ επιλέγονται ποικίλες μέθοδοι για την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων. Κοινό χαρακτηριστικό όλων των μεθόδων είναι ότι στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος

βρίσκεται ο μαθητής και ότι απαιτείται συνεργασία και συμμετοχή όλης της ομάδας μέσα στην τάξη, σε κλίμα ψυχολογικής άνεσης και αποδοχής του άλλου.

Ο καθηγητής που εφαρμόζει το πρόγραμμα ΣΕΠ είναι ο συντονιστής-εμπυχωτής της ομάδας και ο διευκολυντής της μαθησιακής διαδικασίας. Χωρίς να παραμένει αυτός θεατής των όσων συμβαίνουν, σχεδιάζει τις διαδικασίες μάθησης, δημιουργεί κατάλληλο παιδαγωγικό κλίμα, προσπαθεί να αναπτύξει δεξιότητες επικοινωνίας με άτομα και ομάδες, αλλά και με φορείς έξω από το σχολείο. Ο καθηγητής στηρίζει και βοηθάει τους μαθητές στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές τους αποφάσεις, χωρίς να χειραγωγεί και να καθοδηγεί ο ίδιος. Εφαρμόζει μεθόδους που είναι κατάλληλες για την ηλικία, τις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα των μαθητών και τις ιδιαιτερότητες της κάθε διδακτικής ενότητας. Ιδιαίτερη σημασία έχει η εναλλαγή των μεθόδων και ο συνδυασμός τους, ώστε το μάθημα να προκαλεί το ενδιαφέρον των μαθητών.

Μεθοδολογικές προσεγγίσεις

Οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις που προτείνονται είναι:

Συμπλήρωση ερωτηματολογίου: Μέσα από διερευνητικές ερωτήσεις (π.χ. ανοιχτού και κλειστού τύπου, πολλαπλών επιλογών) ο μαθητής προσεγγίζει έννοιες που αφορούν τον εαυτό του, τον κόσμο της εργασίας, την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Η συμπλήρωση ερωτηματολογίου βοηθάει στην αυτοσυγκέντρωση των μαθητών, ενώ παράλληλα διευκολύνει τη συζήτηση που θα ακολουθήσει στην τάξη.

Επεξεργασία πινάκων και διαγραμμάτων: Οι πίνακες και τα διαγράμματα οδηγούν το μαθητή σε αυτοπληροφόρηση, σε δεξιότητες ενεργού αναζήτησης και κριτικής ανάγνωσης των πληροφοριών.

Συζήτηση σε ομάδες: Άρθρα, φωτογραφίες και κόμικς που υπάρχουν μέσα στο διδακτικό βιβλίο και αφορούν στόχους του ΣΕΠ δίνουν αφορμή για συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ των μαθητών.

Συζήτηση μαθητών ανά ζεύγη: Θέματα που αφορούν την προσωπικότητα προσεγγίζονται επίσης με διερευνητικές ερωτήσεις τις οποίες καλούνται οι μαθητές να συζητήσουν ανά ζεύγη.

Μελέτη περιπτώσεων (case studies): Οι σύντομες εικονικές ιστορίες αποτελούν παραδείγματα που βοηθούν το μαθητή στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές του αποφάσεις.

Εκφραστικές μέθοδοι: Το παίξιμο ρόλων, η μίμηση καταστάσεων, η δημιουργία σεναρίων με θέματα απασχόλησης, στερεοτυπικών αντιλήψεων κ.ά. βοηθούν στην ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης και της δημιουργικής έκφρασης των μαθητών.

Πρόσκληση ατόμων στην τάξη: Η πρόσκληση ατόμων στην τάξη για συζήτηση διεγείρει το ενδιαφέρον των μαθητών και οι εμπειρίες μένουν στη μνήμη.

Συνεργασία με φορείς της απασχόλησης και της εκπαίδευσης.

Επισκέψεις: Οι επισκέψεις σε χώρους εργασίας, η συμμετοχή σε πολιτιστικές εκδηλώσεις διευκολύνουν τη μαθησιακή διαδικασία.

Πραγματοποίηση μικρών ερευνών (projects): Οι μικρές έρευνες βοηθούν τους μαθητές να καλλιεργήσουν ερευνητικές και κριτικές δεξιότητες.

Οργάνωση σύνθετων δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της σύνδεσης του σχολείου με την κοινότητα και το χώρο της απασχόλησης.

4. Αξιολόγηση

Στο σχολικό πρόγραμμα ο ΣΕΠ με τον ιδιαίτερο συμβουλευτικό και ψυχοπαιδαγωγικό του χαρακτήρα συμβάλλει στη διαδικασία της επαγγελματικής ανάπτυξης των μαθητών. Για το λόγο αυτό δεν αξιολογείται με τον παραδοσιακό τρόπο της εξωτερικής αξιολόγησης.

Εντούτοις η ύπαρξη εσωτερικής αξιολόγησης, είτε με τη μορφή αυτοαξιολόγησης είτε με τη μορφή ετεροαξιολόγησης μέσα από μικρές ομάδες ή από όλη την τάξη, θεωρείται απαραίτητη για την ανατροφοδότηση του μαθητή. Η αξιολόγηση στο ΣΕΠ δεν έχει επιλεκτική μορφή, ή τη μορφή της επιβράβευσης ή της τιμωρίας αλλά τη μορφή της εσωτερικής αξιολόγησης με σκοπό:

α) Τη γνώση των βασικών πτυχών της προσωπικότητας του μαθητή.

β) Την ενθάρρυνση για ανάδειξη των θετικών σημείων του εαυτού του με σκοπό την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης.

γ) Τη δραστηριοποίηση του μαθητή σε θέματα που αφορούν την πορεία της ζωής του.

δ) Την ενθάρρυνση για συμμετοχή του σε προγράμματα και ομαδικές εργασίες.

ε) Την άσκηση του μαθητή στο να παρατηρεί, να επιλέγει, να συγκρίνει, να συνθέτει και να κρίνει τις επιδόσεις, τις δεξιότητες, τις δραστηριότητες, τις σχέσεις του, και με βάση αυτά να σχεδιάσει τα επόμενα βήματά του.

στ) Την άσκηση στην αξιοποίηση των λαθών του, στην επιστροφή του σε προηγούμενα βήματα, όπου αυτό χρειάζεται, και στη διερεύνηση προηγούμενων πράξεων με σκοπό την άντληση εμπειρίας για το παρόν και το μέλλον του.

ζ) Την άντληση πληροφοριών για τον εαυτό του που θα τον βοηθήσουν να αποκτήσει πληρέστερη και πιο ρεαλιστική εικόνα για τον ίδιο, έτσι ώστε να πάρει ορθολογικές αποφάσεις για τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές του.

η) Την ανάπτυξη κριτικής στάσης απέναντι στις πράξεις και στις συμπεριφορές του και την προώθηση της εμπλοκής του στα θέματα που τον αφορούν ως υποκείμενο υπεύθυνο, που συμμετέχει στα πράγματα και το οποίο είναι σε θέση να αλλάξει την έκβασή τους.

Για το λόγο αυτό οι διαδικασίες που εξυπηρετούν την αξιολόγηση του μαθητή, σύμφωνα με τους παραπάνω στόχους, πρέπει να αναπτύσσονται στην τάξη. Οι διαδικασίες αυτές μπορούν να αναπτυχθούν:

Με την ύπαρξη ατομικού φακέλου (portfolio) τον οποίο ο μαθητής ενημερώνει με στοιχεία που αφορούν σε όλες τις πλευρές της σχολικής του ζωής (επίδοση, δραστηριότητες, σχέσεις με τους συμμαθητές και με το προσωπικό του σχολείου κλπ.).

Με φύλλα αξιολόγησης τα οποία ακολουθούν κάθε ενότητα.
Με την τήρηση ημερολογίου.
Με συζητήσεις σε μικρές ομάδες με τη βοήθεια του καθηγητή συμβούλου κλπ.

5. Μέσα και υλικά

Ο καθηγητής που εφαρμόζει το πρόγραμμα του ΣΕΠ χρησιμοποιεί ποικιλία μέσων και υλικών λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες κάθε μέσου σε σχέση με τους στόχους που θέλει να πετύχει.

Στη διεξαγωγή της διδασκαλίας η χρήση μέσων και υλικών προκαλεί το ενδιαφέρον των μαθητών, βοηθάει στην κατανόηση ουσιαστών σημείων και δίνει ζωντάνια στο μάθημα. Ο καθηγητής υποδεικνύει με κάθε ευκαιρία την πολύπλευρη αξιοποίηση του κάθε μέσου, επισημαίνοντας τα σημεία που καθορίζουν την εγκυρότητα και επικαιρότητα της γνώσης.

Προτεινόμενα μέσα και υλικά είναι:

Το διδακτικό (εκπαιδευτικό και πληροφοριακό) υλικό ΣΕΠ.

Το διδακτικό υλικό που απαιτείται για τη διδασκαλία και την εφαρμογή του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι:

Βιβλίο για το μαθητή

Βιβλίο για τον εκπαιδευτικό

Πληροφοριακός Οδηγός Σπουδών μετά το γυμνάσιο, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή

Πληροφοριακός Οδηγός Σπουδών μετά το λύκειο, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή

Πληροφοριακό υλικό για την απασχόληση

Ψηφιακοί δίσκοι δεδομένης μνήμης(CD-ROM)

Το εκπαιδευτικό υλικό ΣΕΠ θα στηρίζεται στους διεθνώς καθιερωμένους στόχους του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και θα αναπτύσσεται σε ενότητες. Κάθε ενότητα θα σηματοδοτείται με διαφορετικό χρώμα και θα έχει την ακόλουθη δομή: α) θεωρητικό μέρος και β) δραστηριότητες

Η ενότητα αποτελείται από κεφάλαια στα οποία αναλύονται οι ειδικοί στόχοι του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και παρουσιάζονται προβληματισμοί που αφορούν την κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα και καλύπτουν τους ειδικούς στόχους.

Οι μαθητές γνωρίζουν έννοιες που πρόκειται να επεξεργαστούν στη συνέχεια ή στις δραστηριότητες.

Βιβλία / κείμενα σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των σύγχρονων επιχειρήσεων.

Χρήση του Διαδικτύου και των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας και πληροφόρησης. Στήριξη μέσα από το Διαδίκτυο των μαθητών και των στελεχών ΣΕΠ (Συμβούλων και Ειδικών της Πληροφόρησης στα Νομαρχιακά ΚΕΣΥΠ, Καθηγητών – Συμβούλων των ΓΡΑΣΕΠ και εκπαιδευτικών της τάξης).

Η βιβλιοθήκη ΣΕΠ και το αρχείο Πληροφόρησης εμπλουτισμένα με υλικό, όπως βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, ενημερωτικά τεύχη, φυλλάδια, CD ROM, slides και διαφάνειες που προβάλλουν επαγγελματικούς και εκπαιδευτικούς χώρους.

Άρθρα, φωτογραφίες από περιοδικά και αποκόμματα εφημερίδων. Δίνουν μια ζωντανή εικόνα της εποχής, αλλά ίσως και μονόπλευρη. Μέσα από κατάλληλη διαδικασία ο μαθητής μπορεί να διακρίνει την αντικειμενικότητα της πληροφόρησης.

Γελοιογραφίες και κόμικς τα οποία σχολιάζουν την επικαιρότητα και αποτελούν ένα σοβαρό ερέθισμα για προβληματισμό.

Η προσέγγιση στους στόχους μπορεί να γίνει μέσα από αυθεντικά κείμενα (δημοσιεύματα εφημερίδων, ειδήσεις των ΜΜΕ, διαγράμματα, στατιστικές έρευνες). Προσέγγιση μέσα από θεωρίες οικονομικές, ψυχολογικές, κοινωνιολογικές δεν αποκλείεται, αρκεί ο τρόπος παρουσίασης να ανταποκρίνεται στο γνωστικό και συναισθηματικό επίπεδο ανάπτυξης του μαθητή καθώς και στο επίπεδο των πολιτισμικών του εμπειριών.

Λόγω της ιδιαιτερότητας του μαθήματος του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού θα πρέπει να αποκλειστούν τόσο η υπερβολική επιστημοσύνη όσο και ο άκρατος παιδαγωγισμός.

Οι προτεινόμενες μέθοδοι, τα μέσα και τα υλικά δεν αποτελούν δέσμευση για τον καθηγητή, στη διακριτική ευχέρεια του οποίου είναι η επιλογή και άλλων μεθόδων και μέσων που αποσκοπούν στην υλοποίηση των παιδαγωγικών στόχων.

Προδιαγραφές διδακτικού υλικού

Βιβλίο μαθητή

Έκταση σελίδων: 140-150 (στοιχεία Νο.12, διάστημα 43).

Εικόνες, σκίτσα, πίνακες, διαγράμματα, φωτογραφίες κλπ.

Πίνακας περιεχομένων: στην αρχή.

Στην αρχή κάθε κεφαλαίου να υπάρχει εσωτερικός πίνακας με τα περιεχόμενα κάθε κεφαλαίου.

Στο τέλος κάθε κεφαλαίου να υπάρχουν δραστηριότητες σχετικές με το περιεχόμενό του.

Στο τέλος του βιβλίου να υπάρχει «Παράρτημα» με:

α) Στοιχεία της αγοράς εργασίας, π.χ. ταξινόμηση επαγγελμάτων.

β) Υποδείγματα αιτήσεων και βιογραφικού σημειώματος.

γ) Ειδικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες (ολοκληρωμένα προγράμματα ΣΕΠ).

Μετά το «Παράρτημα» να υπάρχει «Γλωσσάριο βασικών όρων» και «Βιβλιογραφία».